

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 19. června 2023

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

JEDNACÍ STOLY, KULOÁRY I VEČÍRKY: PARLAMENTNÍ DĚNÍ PO ROCE 1990 OBJEKTIVEM POSLANKYNĚ A PROFESIONÁLNÍ FOTOGRAFKY

Jak se utvářela nová demokratická kultura v Československu a co se dělo v pozadí větších i menších událostí v České národní radě (předchůdkyně Poslanecké sněmovny), zachycovala uznávaná fotografka Dagmar Hochová. Soubor exkluzivních fotografií si můžou od 21. června prohlédnout návštěvníci Galerie Věda a umění v budově Akademie věd na Národní v Praze.

Jedna z mnoha černobílých fotografií Dagmar Hochové. Zdánlivě klidná přestávka během jednání České národní rady. Skupinka poslankyň Občanského fóra včetně nerozpoznatelné Daniely Kolářové, v lavici si Hana Marvanová podpírá hlavu. To hlavní se ale děje v jejím středu. Tehdejší předseda vlády Petr Pithart opřenýma rukama jako by svírá rezignovaně sedícího Bedřicha Moldana, kterého krátce předtím „odstřelil“ z funkce ministra životního prostředí.

Jedna z mnoha černobílých fotografií Dagmar Hochové, toho času poslankyně Občanského fóra, poodhaluje vnitřní dynamiku tehdejší sněmovny. Během dvou let, které Dagmar Hochová strávila v poslanecké lavici, pořídila snímky, jež se od běžných politických fotografií liší jedinečným propojením političky a profesionální umělkyně v jedné osobě. Fotografická dokumentace přelomové doby zrodu demokracie je nyní k vidění na výstavě *Parlamentní dění objektivem poslankyně ČNR Dagmar Hochové* v Akademii věd.

„Soubor je zcela unikátní i v mezinárodním měřítku. Hochová je jedinou významnou uměleckou fotografkou, která získala v politickém převratu poslanecký mandát a využila ho k fotografování dalších fází revoluce. Jako poslankyně nebyla odkázána na místa pro fotografie. Bez dovolení fotila z poslanecké lavice, fotila na poradách politických klubů, v kuloárech, na soukromých oslavách. Pomáhala jí, že po desetiletí patřila do pražské umělecké společnosti a že klíčoví lidé nové politické scény ji dobře znali a měli k ní důvěru,“ říká Tomáš Zahradníček z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, který se podílí na digitalizaci celé fotografické sbírky Dagmar Hochové. *„Fotografie tak přinášejí zcela nový materiál pro analýzu procesů parlamentní i národní emancipace, jakož i propojování sfér politiky a umění,“* doplňuje.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Ze sněmovny do Akademie věd

Ze dvou let focení mezi politiky sama Dagmar Hochová vybrala pár snímků, které instalovala v Poslanecké sněmovně po ukončení svého mandátu.

„Výstavu jsme za covidu pověsili po třiceti letech opět do parlamentu a teď chceme její unikátní vhléd do politického vnitro-dění zpřístupnit ještě širší veřejnosti – v centru Prahy v budově Akademie věd ČR,“ říká Tomáš Zahradníček.

Návštěvníci si ve všední dny od 10 do 18 hodin můžou prohlédnout tři desítky černobílých fotografií až do 18. srpna 2023. Vstup je zdarma.

Výstavní projekt je výsledkem spolupráce Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a Moravské galerie v Brně, kde je uložena fotografická pozůstalost Dagmar Hochové čítající tisíce fotografií z veřejného života i politického zákulisí domácí i zahraniční politiky, snímané z poslanecké lavice a dalších míst vyhrazených nikoli fotografům, ale politickým aktérům.

Projít archivem z pohodlí domova

Rozsáhlé dílo Dagmar Hochové se kromě výstavy dočká také internetové podoby, což znamenalo projít více než 3000 pozitivů a na 200 000 políček negativů.

„V minulých letech jsme digitalizovali a připravili ke zveřejnění online celou její fotografickou pozůstalost z parlamentu,“ vysvětluje Tomáš Zahradníček. Archiv negativů Dagmar Hochové jako nový, bohatý a přístupný pramen poslouží pro další výzkum transformace devadesátých let. Zpřístupněný by měl být na konci letošního roku.

Více informací:

Tomáš Zahradníček

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
zahradnicek@usd.cas.cz
+420 221 990 635

Jiří Pátek

Sbírka fotografie a nových médií Moravská galerie v Brně
jiri.patek@moravska-galerie.cz
+420 770 183 051

Dagmar Hochová (1926–2012) byla česká dokumentární, portrétní a reportážní fotografka. Pracovala jako fotografka na volné noze pro obrazové časopisy i knižní nakladatelství. V roce 1990 byla za Občanské fórum zvolena poslankyní České národní rady.

Lustrace před stanovením pravidel. Předseda vlády Petr Pithart v únoru 1991 vysvětluje poslanci Bedřichu Moldanovi, proč se ho zbavil jako ministra životního prostředí. Moldan veřejně odmítl, že by dokumenty, které o něm shromažďovala Státní bezpečnost, mohly dokládat, že jakkoli napomáhal tajné policii, která dlouhodobě sledovala a omezovala jeho ekologické a vědecké aktivity. Nedlouho po této široce diskutované aféře v Pithartově vládě přijalo Federální shromáždění lustrační zákon, který stanovil pravidla pro posuzování podobných případů. Působení lustračního zákona bylo i po úpravě ústavním soudem problematické, pro demokratický vývoj však znamenala zákonná úprava pokrok proti dosavadní praxi, při níž politici ve vedení rozhodovali o jednotlivých kauzách bez jasných mantinelů improvizovaně sami. Dagmar Hochová ze své poslanecké lavice v České národní radě zachytila moment, kdy si Pithart s Moldanem, staří známí, jejichž další osudy tyto události nepříjemně poznamenaly, uprostřed sněmovního sálu po veřejné polemice ještě vyměňují pár slov mezi čtyřma očima.